

SLOVENE

Štev. 240.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 20. oktobra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Izsevani se računajo enostopna petlirvra (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna germondvra
30 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upravišškega telefona št. 138.

Naša politika.

Maribor, 17. okt. 1904.

Da mi štajerski Slovenci nimamo posebnega razvitega političnega programa, je znana stvar. Mi smo Slovenci, in drugo nič! Tako se glasi povelje onih, ki vedo, kaj je za nas Štajerce prav, in vsi se klanjamo. Seveda, skrivoma je nas mnogo grešnikov, ki škilimo v različne politične tabore drugih dežel. Mnogim nam namreč pri najnavadnejših vprašanjih noče v glavo, kako stališče naj zavzemamo pri njih z ozirom na naš program: Slovenci smo in nič drugo! Sedaj je n. pr. v deželni zboru lovski zakon na dnevnem redu. Kako stališče naj zavzemamo proti njemu, da ostanemo v soglasju z našim programom? Večji del naše inteligence se pa sploh noče več brigati za politiko, ampak njegova glavna naloga je v zadnjem času, da širi Vydrovo litno kavo in dobi potem zato javno pohvalo. Prosim, poglejte v zadnjega »Domačega prijatelja«!

Vestno sestavljen in strogo določen politični program, to je stvar, ki je spodnještajerski Slovenci ne poznajo. Sicer pa, saj gre tudi brez programa! Zidne deželno-zborske volitve smo izvajali brez programatičnih proklamacij! In šlo je, kakor smo videli.

Toda slabo šlo na stran! Ker spodnještajerski Slovenci res nimamo nobenega precizno določenega in sedanjim družabnim razmeram primerno razvitega programa, zato tudi blodimo v politiki okoli kakor veče. Sedaj se ogrevamo za to stvar, sedaj zopet za drugo, kakor je katera po najbolj popularni. Kadar se izda parola, naj zahtevamo nadočišče v Ljubljani, Štajerci smo koj zraven; če je treba resolucij in peticij za slovensko vseučilišče, mi smo na stojem mestu; kadar je treba zahtevati izpopolnitev celjskih vzorednic, ali kmetijskih, ali obrt. šol, smo tudi zraven; a kadar je treba na vse to pozabiti, smo tudi zravni!

Na Spodnje Štajerskem je pred leti nastal huš krič zaradi nasilstva in krivičnosti nemške večine v deželni zboru štajerskem in pisali smo, da so nas prsti boleli in klicali, da so nam grla zamolknila: Proč od Gradca! Toda parkrat so zapihljali čez Spod. Štajer spomladanski vetriči, in mi smo že tudi to pozabili.

Ravno zaradi te naše pozabljenosti ali vsaj z dnevnega reda postavljene zahteve: Proč od Gradca! smo danes prijeli za pero. Deželni odbor je odklonil našo zahtevo po slovenski kmetijski šoli v šofanjskem okraju ter nam v brk povedal, da slovenskih kmetijskih šol sploh ne dobimo, ampak k večjemu še kako samonemško. Odbil je tudi našo prošnjo za meščansko šolo v Savnici in Zalcu, naravnost z žaljivimi, ali vsaj zelo praznimi razlogi. Potrebo in primernost meščanske šole v Zalcu pripoznal je sam deželni šolski svet. Uravnava naših rek deželni odbor frivolno zavlačuje in s tem prizadaja našim kmetom velikansko škodo. To so dogodki letošnjega leta. In tako gre leto za leto. Nemška večina nas tlači in zatira na vse načine!

Ali bo to sploh kdaj nehalo? — Če bi kdaj nehalo, no, na sadnje se bo še prena-

šalo. Toda, ako ostanemo kakor dosedaj, dokler smo mi vedno navezani na nemško večino, ne bo drugače, naj je potem katerakoli nemška stranka na krmilu. Če se tudi izpremeni volilni red celo pravično, nasproti slovenskim poslancem bo v deželni zbor vedno stala nemška večina. Slovenci moramo torej v interesu svojega obstanka skrbeti, da pridemo izpod jarma in suženstva nemške večine v deželi in deželni zbor. To pa je samo mogoče, ako dobimo za gospodarske in kulturne sadeve Spodnjega Štajerja samoupravo ali kakor se izražamo: Proč od Gradca!

Neumevno je, da se naši politiki za to stvar tako malo ogrevajo. Vsak politik in vsaka stranka si želi in mora želeči, da udeleži svoj program, da pride do dejanja. V sedanjih razmerah, ko smo tako suženjko privežani na Gradec, ni mogoče Slovence realizirati svojega programa, ako bi ga tudi imeli. To deprimira vsakega agilnega človeka, in tudi naše ljudstvo bo začelo misliti ter moralo uvideti, da s stranke, ki je po sedanjih razmerah obojena v odločilnih korporacijah na večne čase v manjšino, ne more nič doseči. Ti okovi se torej morajo streti, ako hočemo življenja v našo politiko. Samouprava Spodnjega Štajerja mora biti prva točka našega programa! Seveda se bo dal naš vzor doseči le korakoma, a začeti se mora enkrat. Doslej se v to stvar nič ni storilo!

Sicer pa smo prepričani, da se tudi od slej še ne bo tako kmalu kaj storilo. Stigma naše deželne politike je v trenutku zaspavala. In take železne srajce se ne sledejo v enem dnevu. Spodnještajerski kralj Matjaž še bo spal naprej. Toda kličimo ga vendar naj vstane. Počasi se jih bo našemu klicu več pridružilo in takrat ga bo moral slišati ter vstati — na delo!

Rusko-japonska vojska.

Ruski uspehi v središču in na levem krilu japonske armade.

Najnovejša dvadnevna bitka ob reki Saho zabeležuje sedaj ruski uspeh, četudi to posebno Američani taje. Boji so bili začasno prekinjeni s tem, da so Rusi zavzeli ob Saho ležeči vasi Linšipu in Sahopu, velenišni postojanki za nadaljni razvoj bojev. Ti dva vasa ležita zahodno in vzhodno od železnice in mandariške ceste in le šest kilometrov oddaljeni druga od druge, tako da se lahko reče, da Rusi obvladujejo sedaj dragocene prometne ceste in njihove prehode preko Saho. Japonska središčna armada generala Nodzua, ki se je borila pri Linšipu in Sahopu, je vsaj za nekaj dni porazena, brigada Jamade je pa popolnoma uničena, ker so Rusi prodri skozi to brigado in jo tako obkolili, da se je mogla rešiti le s tem, da je pri begu pustila Rusom 24 topov in osem strojnih pušk. Ker ima na Japonskem ena brigada le 18 topov, tedaj je Jamada poleg svojih lastnih topov izgubil tudi nekaj drugih topov. Poleg armade generala Nodzua se je udeleževala bojov tudi leva japonska armada generala Okua. Ker ofenziva te armade ni imela nobenega uspeha in ni japonsko levo krilo nič napredovalo, tedaj ima gotovo tudi ta armada mnogo izgub.

Od vasi Linšipu, katero so Rusi, kakor zgoraj rečeno, zasedli, so se Japonci umaknili.

Pričakuje se, da se skoro razvije nova, še večja bitka. Ojama je baje v Tokio poslal zahtevo, naj mu pošljejo na pomoč 70.000 novih vojakov. Ta zahteva karakterizira položaj, katerega so ustvarili sedanjí ruski uspehi.

Popolnoma odločila se je bitka pri Sahu še ni, kajti pričakovati je novih bojev.

Kuropatkin je svoje glavno taborišče premestil iz Mukdena k fronti.

Došla so nam še naslednja poročila: Mukden, 18. oktobra. Japonci so 17. t. m., zvečer, poizkušali vzeti gozdne griče Tašan. Zavzeli so nižje griče ter poizkušali nato zavzeti gričeve ob reki Saho.

London, 19. oktobra. O dogodkih ob reki Saho danes nismo dobili poročil. Lesti pravijo, da je moral dobiti Kuropatkin precejšnja pojačanja, če je hotel napadati Japonce.

London, 19. oktobra. Reuterjev urad poroča predvčeršnjim iz Mukdena: Iz živahnega delovanja obeh armad se da sklepati na skorajšnjo novo bitko. Japonci vedno poizkušajo poizvedeti moč ruskega centra in desnega krila, boje se pa, da bi se v boju razvile svežere zerve. Peta, ki peljejo od juga in jugovzhoda, so polna bežečega prebivalstva. Ruske postojanke so se 17. t. m. raztezale ob reki Saho od ravani do višine Tašan. Japonci so 16. t. m., ob 11. uri, naskočili vas Sindenu, ki je naskok napravila artiljerija, ter ondí zasedli neko visoko ležečo pagodo, raz katere more artiljerija izbornostreljati. Do 17. t. m. se Rusom ni posrečilo, zopet zavzeti pagodo.

Peterburg, 19. oktobra. (Uradno.) Brzjavka generalnega poročnika generalnega štaba poroča danes: Noč od 18. do 19. t. m. je bila mirna. Sovražnik dobiva pri vasi Linšipu pomoč. Preteklo noč je eden naših prvih oddelkov ter oddelk prostovoljnega strelskega polka podvel drzno poizvedovanje. Oddelk je vzel brez boja dva japonska topova ter ju pripeljal na naše pozicije.

Peterburg, 19. oktobra. Na neki zavzeti poziciji ob reki Saho so našli Rusi 600 mrtvih japonskih vojakov.

Pariz, 19. oktobra. Najnovejši uspehi so odločili, da postane Kuropatkin generalissimus.

Vesele vesti iz Peterburga.

Peterburg, 18. oktobra. Danes, na prvi godovni dan prestolonaslednikov, prinašajo listi navdušene brzjavke, ki izpolnjujejo ugodna poročila Saharova. Poleg že omenjenih 12 topov so vzeli trije polki 22. divizije pri Huavšanu 6 topov in 6 polkov vzhodnega krila, kakor pravijo vesti, še 24 topov. Japonci so se 17. t. m. še srdito ustavljali ter postavljali na fronti ob ležne topove. — Dopisnik »Rusa« pravi, da Japonci stavijo vse na eno karto. Ako bo pa uspeh ostal na ruski strani, bo japonska armada fizično in moralno uničena.

Peterburg, 19. oktobra. »Rus« poroča: Dne 17. t. m. so se Rusi polastili zapadno od železnice 13 topov in vjeli 150 Japoncev. Sibirski polki so vzeli Japoncem 24 topov. »Posvet« poroča iz Genzana, da so kozaki razorožili v Pukčenu na Koreji 800 korejskih vojakov in da so Japonci utrdili Genzan.

Japonsko poročilo.

Tokio, 19. okt. Sinoči ni došlo z boljše nikakega poročila. Tu so mnenja, da so Rusi po brezuspešnih (?) ponedeljkovih napadih mirovali. Iz dejstva, da Rusi koncen-

trujejo svoje čete nasproti armadam gen. Nodzua in Okua, tu sklepajo, da nameravajo Rusi preiti k napadu ter da je pričakovati nove bitke. Sodiijo, da bo Kuropatkin dobiti časa, da prepele svojo armado čez reko Han; tu namreč mislijo, da Rusi ne morejo podvzeti nikakih napadov na Japonce, niti obdržati svojih pozicij ob Sahu. — Poročila o japonskih izgubah od 10 t. m. še niso popolna, ravnotako tudi ne poročila o izgubah sovražnikovih. Tudi število zaplenjenih topov ni gotovo.

Tokio, 19. okt. Maršal Ojama poroča o dogodkih dne 18. t. mes.: V smeri naše desne armade sovražnik polagoma zmanjšuje svoje čete. Le manjši oddelki še delujejo. Rusi, ki so bili pobiti pri Penziku, se umikajo proti severu. Naš centum je sovražnik preteklo noč (to je od 17. na 18. t. m.) večkrat napadel, a bil vedno odbit. Danes, 19. t. m., je od časa do časa slišati gromenje topov. Proti frontu naše leve armade so vražnik tu pa tam streljali adirektno.

Odločilna bitka pri Šaho?

Berolin, 19. okt. Po poročilih iz Tokia menijo oni, da se je odločilna bitka ob reki Saho že pričela ali se pa v kratkem prične. Japonci se bojé, da ne bi njihovo prodiranje spravilo v boj velikih ruskih rezerv.

Nasprotniki Rusije taje ruske uspehe.

London, 18. oktobra. V Rim je došlo iz Ojamevega glavnega taborišča sledeče poročilo: Ni res, da bi bili Rusi zaplenili japonske topove (Ojama je vendar sam o tem poročal! Op. ur.), nasprotno pa Japonci z največjim uspehom rabijo topove, ki so jih vzeli Rusom ob Jalu in pri Njučvanu. (Menda hočejo Angleži namigavati, da so Rusi le svoje topove dobili nazaj.)

New-York, 19. oktobra. Iz Tokia došla uradna poročila tede, da ruske vesti o zmagah niso resnične. Kuropatkin je poražen (!). Ojama se je posrečilo, potisniti del svoje armade v sredo med ruski centum (?)

Goljufije pri ruskem črnemorskem brodogstvu?

Berolin, 18. okt. Iz Odese poročajo »Berl. Ztg.«: Tu vzbuja veliko pozornost odkritje goljufij pri ruskem črnemorskem brodogstvu. Manjka premoga, materialij in živeža za brodogve. Poveljnik sevastopolske luke, Išejev, glavni intendant brodogva, Dolgopolov, in ravnatelj delavnice Bama bodo prišli pred vojno sodišče.

Sovražnosti Kitajcev.

Peterburg, 19. okt. Kitajci čisto javno nastopajo za Japonce ter streljajo na Ruse, ki gredo posamezno skozi vasi. Tako je bilo večeraj 5 mož, ki so jezdili skozi neko vas, iz zasede napadenih in ranjenih.

Baltiško brodogve.

Kodanj, 19. oktobra. Danski ladinski vodniki se upirajo pri oblačnem vremenu rusko brodogve prepeljati skozi Veliki Belt. Neko poročilo pravi, da brodogve v sled slabega vremena ne more naprej.

Korsör, 19. okt. (četrt na 12 uro dopoldne) Rusko baltiško brodogve je ravno kar plulo skozi Veliki Belt; 4 ladje so že šle skozi, dve pa ravno plovejo mimo. Ostanek brodogva je videti na jugu ter bo plul mimo v nekaj urah.

Ruske izgube.

London, 18. okt. »Morning post« poroča iz Sangaja, da znašajo ruske izgube v devetdnevni bitki ob Saho 17.000 mrtvih in 80.000 ranjenih.

Pariz, 19. okt. »Echo de Paris« poroča iz Peterburga: Po oficijelnem izkazu vojnega ministertva o ruskih

izgubah so imeli Rusi od začetka vojske do 1. okt. sledeča izgube: Ranjenih 1489 častnikov in 46.791 mož, mrtvih pa 782 častnikov in 24.760 mož.

Japonski parlament

London, 19. okt. Danes se bo objavil mikadov dekret, ki sklicuje japonski parlament za 28. nov.

Port Artur

Tokio, 19. okt. Med prebivalstvom vlada mnenje, da se je položaj Port Arturja približal krizi ter je odločitve le vprašanje nekaterih dni.

London, 19. oktobra. Ruska križarica »Bajana« se je v portarturski luki potopila.

London, 18. oktobra. Iz Cinea se poroča: General Steselj je pripravljen, pušiti Japoncem mesto, pristanišče ter vse utrdbe, razun utrdbe Liacotešan, kjer je spravljeno toliko živeža in streliva, da zadostuje to za 6 mesecev posadki 10.000 mož.

Razna poročila.

Las Palmas, 19. oktobra. Ruska križarica »Terrek« je došla danes sem. Na njen signal so pripluli trije parniki s premečom, ki so čakali na križarico. Vse štiri ladje so odplule skupaj v severni smeri.

Peterburg, 19. oktobra. Rusko mornariško ministrstvo je nameravalo dati delati v Trstu v »Stabilimento tecnico« dve eklopi križarici ter šest torpednih lovcev. Pogajanja so bila skoro že končana, ko se je doznalo, da je ravnatelj tvrdke »Stabilimento tecnico«, vizitez pl. Hutterott, japonski generalni konzul v Trstu. To jih je v Peterburgu neprijetno dirnilo in naročilo bo izvršila neka nemška tvrdka.

Berolin, 19. oktobra. Iz New Yorka se poroča »Berliner Tagebl.«: Ruski poslanik Cassini je izjavil državnemu tajniku Hayu, da bo Rusija hvaležno odklonila vsako ameriške mirovno posredovanje.

Zasedanje deželni zborov.

Včerajšnji seji štajerskega deželnega zbora je odgovarjal namestnik Clary na interpelacijo poslanca Priemerja o zgradbi novega mostu čez Dravo in izjavil, da hoče vlada storiti vse potrebno. Poslanec Hagenhofer s tovariši so interpelirali deželnega glavarja, ker je poslanec Resel v svojem govoru v ponedeljek hudo žalil duhovščino. V interpelaciji izjavljajo, da bi jako obžalovali in mirno ne trpeli, ako bi se še nadalje tako žalila katoliška duhovščina. Vprašajo, če se bo tudi nadalje v dež. zboru trpelo tako psovanje. Deželni glavar je izjavil, da ne more pokarati Reselne, ker ni osebno žalil nikogar. A prosil, naj bi v bodoče govorniki ne rabili takih izrazov. Poslanec Robič je utemeljeval svoj predlog, naj se uvrste šole tretjega krajevnega razreda v drugi krajevnirazred. Govornik pravi, da so svoječasnega izboljšanja plač bili deležni zgolj učitelji v šolah, ki so uvrščene v drugi in prvi krajevnirazred in pa one v Gradcu. V nadaljnjem govoru je grajal, ker so pokojnine na deželi izdatno nižje, kakor v mestih. Govornik dokazuje neistinitost graške »Tagespost« z dne 14. t. m., katera je pisala, da je govornik vložil ta predlog levkrist slovenskega dela Stajerske. Govornik je končno propisal, naj deželni zbor objektivno presojan njegov predlog. Predlog so odkazali mešanemu naučnemu in finančnemu odseku. Poslanec dr. Schacherl je zahteval ostro nadzorstvo pri prodaji živil, poslanec Hagenhofer, naj se dovolijo za izvoz lesa prejšnji ugodni tarifi na železnici. Poslanec Jurtela je vložil predlog za podporo po uimah oškodovanim prebivalcem v Juršovu.

V včerajšnji seji koroškega deželnega zbora je poslanec Kirchmayr ostro napadal vlado, ker zavlačuje prošnjo, da se mesto postajališča na Bistrici napravi postajo za tovarni promet. Deželni predsednik je odgovoril, da še niso v tej zadevi dovršene potrebne poizvedbe.

Prepovedana bakljada dr. Luegerju.

Dunajsko kršč.-soc. prebivalstvo je hotelo prirediti na čast županu dr. Luegerju ob 69letnici bakljado. Vlada je pa bakljado prepovedala v smislu zborovalnega zakona, ki prepoveduje vsak javni spreved, kadar v onem kraju zboruje deželni ali pa drž. zbor, in z ozirom na razburjenje, ki vlada zaradi nameravane bakljade med enim delom prebivalstva. Odbor, ki dela priprave za nameravano slavnost, se bo zaradi te prepovedi pritožil. Kršč.-soc. časopisje pa ostro obsaja

vlado, ker je na ljubo soc. demokratom prepovedalo bakljado.

Zadeva dalmatinskega namestnika.

Kakor poročajo listi, so sklenili voditelji dalmatinskih Hrvatov zaradi namestnika Handla nastopiti v zvezi s Čehi proti Kőrberju. »Narodni List« v Zidru sanika, da bi zaradi Handla potovali hrvaški poslanci na Dunaj. Po celi Dalmaciji se vrše shodi proti namestniku. Na shodu v Sinju so zborovalci odobrili postopanje deželnih poslancev proti namestniku in pozvali dalmatinske državne poslance, naj v državnem zboru nadaljujejo boj toliko časa, da odstopi sedanji dalmatinski namestnik.

Mažari na Hrvaškem.

Pred kratkim so Mažari ustanovili na Hrvaškem več kmetijskih posojilnic, katere so članice »Zveze« v Budimpešti. Opozicija je že takrat svarila hrvaško javnost zaradi teh mažarskih posojilnic in ustanovila agrarno banko. A v kljub temu so Mažari prepregli Hrvaško s mažarskimi kreditnimi zavodi. Sedaj, ko so Mažari dosegli svoj namen, s katerim hotejo hrvaškega kmeta spraviti v spone mažarskega kapitala, je budimpeštanska »Zveza« odpustila iz službe vse hrvaške uradnike in vpeljala v notranjem uradnem poslovanju mažarsčino. Opozicijski krogi na Hrvaškem so zaradi tega nasilstva jako razburjeni.

Ogrski državni zbor.

Neodvisna stranka na Ogrskem je sklenila na predlog Apponya obstruirati razpravo o začasnih trgovskih pogodbah z Italijo, kakor tudi nastopiti proti vladi zaradi odredbe, s katero je uveljavila protustavno začasno trgovinsko pogodbo z Italijo. — V včerajšnji seji so nadaljevali razpravo o začasnih trgovinskih pogodbah z Italijo. Poslanec Nagy je zagovarjal predlog. Poslanec Košut je rekel, da si bode njegova stranka zapomnila medklie Tisze, češ da sklenemo lahko tudi brez Avstrije trgovinske pogodbe.

Posvetovanje ogrskih škofov

je bilo pod predsedstvom kardinala Vaszaryja. Raspravljali so o avtonomiji katoličanov. Slep bodo v posebni vlogi predložili vladarju.

Slovenske vzporednice v Šleziji.

Ministrski predsednik dr. pl. Körber je izjavil šlezjskemu dež. odborniku, da je pripravljen v sporazumu z Nemci in Slovani rešiti vprašanje glede slovenskih učiteljskih vzporednic na način, s katerim bi bile zadovoljne obe stranke. Vlada namerava mesto vzporednic v slovenskih krajih ustanoviti samostojni učiteljski.

Italijansko vseučiliško vprašanje v Inomostu.

Nemški senat vseučilišča v Inomostu je zopet razžalil Italijane in sicer na način, ki ga obsojajo celo nemški listi. Italijanski vseučiliški asistent Poda je bil med potom v anatomsni zavod, kjer je imel napovedano italijansko predavanje, obveščen, da je senat na medicinski fakulteti ustavil italijanska predavanja, ker hoče štiti nemški značaj vseučilišča. Italijani so se takoj pritožili na ministrstvo. Obsodbe vredno je, da niso italijanskih profesorjev o tem sklepu takoj obvestili.

Kako štiti vlada katoličane v Bosni

osvetljuje sledeči slučaj: V Travniku je služila pri jako ugledni katoliški rodovini katoliška deklica Lucija Barbič. Pri pranju se je seznanila s Turkinjami, ki so jo izvabile v hišo Turka Alcis-ef-Bizeroviča, kjer so jo vtaknili v harem. Dasi so o zadevi takoj obvestili oblasti, niso te storile ničesar. Seveda, deklica je katoličanka in avstrijska vlada se ne upa vznemirjati Turčinov.

Srbi in Francozi.

Francoski častniki, ki se nahajajo v Belgradu kot kraljevi gostje, so predmet mnogih ovacij od strani prebivalstva, ki vedno in vedno demonstrira za Francijo. Pri dvorni soareji v ponedeljek je bilo opaziti, da so se francoski častniki večkrat pogovarjali z Mašinom, Popovičem in drugimi zaretniki.

Zvečer je bil v palači poslovljni dine. Kralj je podelil svojim nekdanjim tovarišem visoke redove.

Potem so pa priredili jugoslovanski umetniki zabavni večer, ki so se ga pa udeležili le neaktivni francoski gostje. Navzoč je bil tudi kralj.

Mladoturek v službi bosanske vlade.

Pred kratkim je bil turški konzul v Kragujevcu na Srbskem, Hamdi bej, odstavljen in poklican v Carigrad.

Obdolžen je bil prijaznosti mladoturškemu gibanju. Hamdi bej se pa ni odzval temu povelju in je pobegnil v Bosno, kjer

je bil imenovan od vlade v Bosni za sodnika v Mostaru s plačo 4800 kron na leto. Turški poslanik v Belgradu je izjavil, da se bo turška vlada zaradi tega imenovanja pritožila na Dunaju.

Turčija in Rusija.

Carigrad. Rusija namerava znižati odškodnino 600.000 funtov, katere ima plačati Turčija za rusko turško vojsko, na 300.000 funtov.

Nerednosti v francoski armadi.

V francoski zbornici je naznanil poslanec Lasies, da bo zbornici razkril važne vesti o neredu v francoski armadi na vzhodni meji.

Italija in Tripolis.

V Rimu so razširjene govorice, da bo Italija v sporazumu z Nemčijo in Angleško sasedla Tripolis.

Angleži v Tibetu.

Iz Londona poročajo, da bodo imeli Angleži 75 let zasedeno Kumbijsko dolino, o kateri pravijo, da je ključ do Tibeta. Tibetci izjavljajo namreč, da ne morejo plačati zahtevane vojne odškodnine pol milijona funtov v treh letih, hočejo pa plačati vsako leto 6670 funtov, in dokler ne bodo plačali vse odškodnine, naj imajo Angleži zasedeno Kumbijsko dolino.

Štajerske novice.

Š. »Katol. slov. izobr. društvo v Studencih« pri Mariboru je imelo v torek zvečer izvanredni občni zbor, pri katerem je svojega velezaslužnega dobrotnika in ustanovitelja č. g. Vinko Krivca imenovalo za svojega častnega člana.

Š. Sv. Peter pri Radgoni. Gospod Janez Skriec, oče narodnega gostilničarja in posestnika, je najstarejši posestnik pač menda v celnem področju okrajnega glavarstva, kamor soada Ljutomer in Gornja Radgona. Leta 1843 je prevzel posestvo, na katerem se gospodari samostojno do danes, torej že čez šestdeset let. Narodil se je leta 1814.

Š. Radgona. Predst. gospod svetovalec Pintaric bo čez nekoliko dni obhajal petindvajsetletnico svojega službovanja kot župnik in dekan tukaj v mestu. Vrlemu možu številni znanci pač vsi želijo: Se mnoga leta!

Š. Zreče. Gospod nadučitelj Tribnik je z minoum šolskim letom dopolnil petindvajset let službovanja tukaj. V pogledu na njegove zaslugе je postal častni občan. Z enako častjo je občinski odbor odlikoval gospoda Petra Dobnika, veleposestnika in župana.

Š. Dobje pri Planini. V občinski odbor je bilo voljenih dne 17. t. m. 11 katoliško-narodnih mož in »Stajerčev« dopisnik, liberalce Pulko.

Š. Nesreča na železnici. Karola Goltarja, 44 let starega kočarja iz Vrhlove pri Slov. Bistrici so 3 t. m. zjutraj našli mrtvega na železniškem tiru blizu Črešnjevca. Prejšnji dan je v pijanosti zapustil Črešnjevec ter šel po tiru domov. Brzovlak, ki vosi ob 1 uri ponoči, ga je povozil. Zapustil je vdovo s 4 otroki.

Š. Imenovan je pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Mariboru gosp. Jožef Lenart za avkultanta.

Š. V mariborskem »Narodnem Domu« bodo v nedeljo igrali »Čevljarja barona«.

Š. Porotne obravnave v Mariboru se prično 14. novembra.

Š. Zaradi poverjenja menjic je bil pri porotnem sodišču v Ljubnu obsojen na šestletno ječo bivši tovarnar Kamerdiener.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. oktobra.

Tavčar hoče dalje igrati komedijo. »Slovenski Narod« piše o zadnjem glasovanju v dež. zboru: »Elo pa je to glasovanje vendar jasno pokazalo: kako grdo in podlo so namreč klerikalci obrekovali narodno napredno stranko. To glasovanje je neovržen dokaz, da ima narodno napredna stranka v vseh narodnih zadevah vzlic zvezi z Nemci popolnoma prave roke in kako grda in ostudna, prav duhovniška je laž, da je narodno napredna stranka v narodnih zadevah vezana na Nemce«. Ubogi pristaši narodno napredne stranke, ki puste, da Tavčar tako norce brije iz njih. Narodno napredni poslanci so vezani proti Nemcem, da varujejo to, kar smatrajo Nemci za nemško posest, in so se še posebej zavezali, da bodo glasovali proti vsem nujnim predlogom, torej tudi proti onim, ki imajo narodnostni značaj. Pod pritiskom javnega mnjenja se je to moralo razbiti. Kljub temu pa liberalno-nemška slovenska

zveza traja še in dokler bo trajala, ima narodno napredna stranka v mnogih narodnih ozirih svezane roke. Tako je! Na dan s pismeno pogodbo, katero ste sklenili s Nemci! Slovenski liberalci, kateri imajo še kaj narodnega ponosa, naj to pogodbo raztrgajo na drobne kosce! Tistega, ki jo brani, pa naj osamljenega puste pod Dekmanovimi grabljami!

Prodana klika nas vprašuje v včerajšnjem »Narodu«: »Le to je slodej, da smo mi prodali, pa ničesa ne dobivamo, dr. Susteršič pa ni prodan, pa dobiva vendar od vlade po 15.000 K subvencije?« To se bere, kakor bi dobival dr. Susteršič res »ad personam« od vlade 15.000 K nagrade — menda za obstrukcijo! Vendar, ker prodana klika tega neče vedeti, hočemo ji mi to pojasniti. Ako dobi »Združna zveza« državno subvencijo, ne dobi tega denarja niti dr. Susteršič, ki ni niti načelnik »Združne zveze«, niti katol.-narodna stranka. Kati »Združna zveza« obsega združništvo na Stajerskem, Koroškem, Goriškem, Tržaškem, v Istri in Dalmaciji. Ker država podpira združne zveze po drugih deželah, je torej le pravično, ako daje upravni prispevek tudi Jugoslovonom za njihovo revizijsko zvezo. To je popolnoma gospodarska stvar, in če nemško-liberalna klika to podporo pobija, kaže le, da nima nobenega zmisla za distributivno pravičnost države in za gospodarske težnje jugoslovanskih narodov v Avstriji. Nebajte vendar s takim neumnim predbacivanjem, ki kaže le vaše nasprotstvo do vsega, kar bi ojačilo jugoslovanski živelj v gospodarski borbi proti tujemu kapitalu!

Pokopališki politik. Tavčar - Svegljeva nemško liberalna zveza ima tudi svojega pokopališkega politika. To je dr. Karol Triller, mož, ki se je najprej poslavil z geslom »Proč od Rima in od Dunaja!« Može hoče posnemati nemškega Wolfa, a je preveč okorn zato, in kar je glavno: Dr. Tavčar mu ne pusti na površje, ker je postal voditelj liberalne stranke sadnji čas proti konkurentom silno oprezen. To pa seveda le tembolj spodbuja dr. Trillerja, da se večkrat oglasi in zažvegli s svojim debelim glasom edino pesem, ki jo zna. Hribar je vsakikrat ginjen, ko sliši modrost svojega brata v Šveglju. Dr. Triller govori najraje o cerkvi, o hierarhiji, o bogoslužju itd., in stavimo, da če ne bi bil odvetnik, bi bil postal mežnar ali pa mrliški ogleda. Ko je polemiziral proti Šuklju, je tudi najprej konstatiral smrt, ga položil v rakev in mu postavil dva članka dolg nagrobni spomenik. V zadnji obč. seji je bilo torej pokopališko vprašanje zanj prava benefična točka, da je prišel zopet na dan s svojo konfusiado. Objekoval je najprej, da je Avstrija »polukulturna država«, ker še ni vedela čedno ločiti cerkve od države. Dr. Triller bi »ločeval« seveda a la Combes, tako da bi liberalci oropali cerkve in potem duhovnike spodili iz države. Poznamo take »ločitelje«! Dr. Trillerju so vsa verska naziranja »anahronistična«. Posebno se je pa zavzel za samomorilce, češ da danes vsak liberalce lahko mednje pride. Ali je mislil dr. Triller na obupno liberalno politiko? »Učit. Tovariš« je res zagrozil s splošnimi samoumori; ali mislijo liberalci sploh zdaj nastopiti pot v »nirvano«? A šalo na stran! Dr. Triller je kar direktno napadel cerkev, da iz dobičkaželjnosti bogate samomorilce smatra za »zmešane«, revnih pa ne. Tu se je pa dr. Triller globoko vrezal. Kdo pa je oni, ki konstatira pogoje smrti? Ali niso to zdravniki? Ako prineso samomorilčevi sorodniki župniku zdravniško izpričevalo, da je rajni bil duševno bolan, si misli župnik lahko karkoli hoča, a nad »moderno vedo«, nad »eksaktno znano« stjo« vendar ne sme dvomiti! Kako bi dr. Triller kričal, ako bi se primeril slučaj, da bi zdravnik izpričal duševno bolezen, duhovnik bi pa rekel, da ne verjame! Tedaj bi šele dr. Triller vpil: Prete če mai pardona! Dr. Triller je torej napadel moderno eksaktno vedo v ljubljanskem obč. svetu! Naj mu torej odgovarjajo zdravniki na podtikanje: »Wenn das Geld in Bantel klingl... Čudno je pa, da je dr. Triller, ki se je tako ogreval za samomorilce, tako krut proti nezakonskim otrokom, ker je predlagal, da se domovinstvo — vkljub odloku deželne vlade — priana le

zakonskim, ne pa nezakonskim. Ali je to dosledno? Ali je pa to morda vpliv »Sten konferenc« naprednih dam? Čipito?

Travo slišijo rasti razni nemški časnikarji, ki poročajo o dogodkih v deželnem zboru kranjskem. Tako je poročala praška »Bohemia«, da so se po zadnji seji minoli petek slovenski poslanci samega veselja ob je mali. Morda je videl poročevalec v objemu dr. Tavčarja in barona Sveglja, ki sta si prisegala v znamenju grabelj zvestobo do smrti. Najlepše pa je, kar je pisal dunajski »Deutsches Volksblatt«. Ta pravi: »Dogodki v kranjskem deželnem zboru so brez dvoma v najožji zvezi s škandali v dalmatinskem dež. zboru; to je dogovorjena akcija, s katero se skoraj gotovo v zvezi gotovi hujskači v Srbiji«. Kdo se ne smeje velikomemskim kalinom, ki slišijo travo rasti ter vidijo prazne strahove na jugu države!? Te strahove pa jim vzbujajo le slaba vest in sanje o nemškem mostu do Adrije, ki jo strazijo slovenski rodovi.

— **Cesar Viljem v Trstu** Čule se, da namerava nemški cesar Viljem II. na povratku od svojega potovanja po Sredozemskem morju ustaviti se s svojo jahto »Hohenzollern« za nekaj dni v Trstu. Naš cesar mu je baje dal za ta čas na razpolago grad Miramar.

— **Nesreče.** Franu Blajetu iz Mengša je padel kamen na nogo ter mu jo zlomil. Čip Vinko iz Most pri Žirovnici je padel z voza. Kolo mu je šlo preko noge ter mu jo zlomilo.

— **Parnik s izseljenci v Ameriko** se ni potopil. Včeraj smo po »Neue Freie Presse« posneli vest, da se je iz reške luke odšel parnik »Ultonia« potopil ob španskem obrežju. Zastopstvo dotične proge nam javlja, da ta vest ni resnična, ker je ta parnik sedaj v New Yorku in odpluje še le v par dneh iz New Yorka. Sedaj se noben parnik te družbe ne nahaja na širokem morju.

— **Visokošolec g. Pretnar** je odpotoval v Pariz. Hče se dobro priuči francosčine in podati se na diplomatsko kariero.

— **C. kr. jetniško oskrbnništvo v Ljubljani.** Miklošičeve ulice, potrebuje za izdelovanje slamanatih steklenih ovitkov lepe, uravnanne in čiste, tenke slame (skompe) Oni kmetovalci, ki bi bili pri volji prodati jo, naj stavijo imenovanemu oskrbništvu ustne ali pisane ponudbe, po kateri ceni meterski cent (100 kg) bi jo postavili v ljubljansko jetnišnico. 1771 1-1

— **Deželna norišnica v Gorici.** Dela za to novo zgradbo so že razpisana.

— **Shod sodelatitv za dekanijo** Žužemberk bo v četrtek, 10. novembra v Dornbach.

Aretirali so posestnikovega sina Ant. Ambrožiča iz Gorenje Košane, ki je napadel 23letno posestnikovo hčer Ano Hreščak, jo pobil na tla in izvršil na nji hudodelstvo.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

(Konec.)

Poročila finančnega odseka.

O računskem zaključku mestnega ubožnega zaklada je poročal gospod obč. svetnik Provenc. Redni dohodki so iznašali l. 1903. 35.146,39 K, izredni dohodki 39.910,33 K, prebajalni dohodki pa 129.468 K, skupaj torej 86.351,40 K, torej 5327,60 K manj, nego so bili proračunjeni. Stroškov ni bilo rednih 84.960,40 K in prebajalnih 1391 K, skupaj 86.351,40 K; v primeri s proračunom 91.679 K so bili stroški za 5327,60 kron manjši.

O računskem zaključku zaklada meštanske imovine je poročal isti poročevalec. Redni stroški so iznašali 57.512,33 K, izredni stroški 23.473,61 K in prebajalni 18 K, skupaj 81.113,94 K. Pokritje je pa iznašalo 83.628,36 K.

Inventory o zakladu meštanske imovine koncem leta 1903. kaže, da so iznašala aktiva 770.426,23 K, pasiva pa 444.205,54 K, torej je čista vrednost zaklada 326.220,69 K in se ji tekome leta 1903. zvišalo premoženje za 31.493,45 K.

Končno je poročal isti poročevalec tudi o računskem zaključku splošnega ust. zaklada za leto 1903. Dohodki tega zaklada so bili proračunjeni na 18.778 K, a iznašali so 19.502,13 K in vseh vseh začeti blagajniški ostanek 2554,82 K 22.056,94 K. Stroškov je pa bilo 19.180,53 K.

Gospod občinski svetnik Senekovič je poročal o računskem zaključku mestnega zaklada za upravno leto 1903. Redni dohodki so iznašali 803.006,30 K, izredni 281.652,54 K, prebajalni pa 284.716,84 K, skupaj torej z začetnim blagajniškim ostanekom 1.383.297 K, torej za 266.612,84 kron več, nego je bilo proračunjeno. Stroški pa, in sicer redni 629.061,99 kron, izredni

983.320,83 K, prebajalni 6515,10 K, skupaj 1.383.297 K; v primeri s proračunom 155.592,83 K več. Premoženje pa, in sicer »kuva« 3.711.103,04 kron, pasiva pa 2.414.981,55 K, torej prebitek 1.286.121,41 kron in se je zvišalo v letu 1903. za 154.430,29 K.

Isti poroč. je poročal o uspehu žrebanja mestnega loterjskega posojila, ki se je izvršilo 2. januarja t. l. pri katerem se je izžrebalo 1305 srečk. Za izžrebanje je še 69.455 srečk. — Vsa navedena poročila je odobrila občinska svet.

O ponudbi g. Alonizija Sušnika za odkup javne poti par. št. 35/22 k. obč. sv. Petra predmetje je poročal g. dr. Stare. Ponudniku se bo svet odstopil proti pogoju, da plača za m² 3 K in odstopi občini za regulacijske namene potrebni svet. Svet se pa proda šele potem, ko bo potekel rok upravičencev, ki bi morebiti ugovarjali.

Deželnemu višjemu inženirju g. Ivanu Sbrissaju se na njegovo ponudbo sklene prodati stavbišče št. 4 na poprej Del Cvetkovnem posestvu m² za 7 kron na predlog g. občinskega svetnika Plantana in Svet k. prot. poročevalcu g. dr. Staretu, ki je predlagal 8 kron za m².

Prošnjo gosp. Ivana Rakovca in tovarišev Črnič in Cecilije Krekove na Martinovi cesti, da se jim dovoli odločitev hodnikov d. časa glavne zgradbe glavnega kanala na tej cesti se na predlog poročevalca g. Subica odkloni.

Na poročilo g. obč. svetnika Turka se odkloni priziv g. Ivana Marouta, v katerem je prosil, da bi smel prezidati kolnice pri hiši št. 4 na Vodmatskem trgu v stanovanju.

Dovoli se g. dr. Konradu Stöcklingerju parcelacija parcel št. 1/3 in 1/4 ob Tržaški cesti v tri parcele.

Dovoli se razdelitev parcele št. 30/1 Kapucinsko predmestje (vrt stare bolnice) g. Josipu Goruppu pl. Slavinjskem u v 20 delov, na katerih naj bi se zidalo 20 trinadstropnih hiš v strnem zistemu.

O prošnji neke hišne posestnice, da bi mestna občina dovolila nekemu njenemu posojilu prednost pred svojim 3% posojilom so sklepali v tajni seji.

Velika nesreča je zadela velečenjeno rodbino g. dr. L. Jenkotta. Okoli 18 let stari hčerki Ani, se je zblede in letela je na cesto. Na cesti je prišla jako zmedeno govoriti. — Spravili so jo nazaj v stanovanje, nakar je odprla v drugem nadstropju okno na balkon ter skočila na cesto. Priletela je ob na poti naložena dreva. Daklica je obležala nezavestna, a kmalu je prišla k sebi. Zlomila si ni ničesar, pač pa se jako hudo pretresla. Prepeljali so jo v bolnišnico. Učalošeni rodbini naše iskreno sočutje!

Deček padel z drugega nadstropja. Finančnega računkega revidenta g. Langhofa šestletni sinček Hugo je padel danes zjutraj z drugega nadstropja na Marije Terezije cesti na cesto ter se težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico. Zlomljeno ima čeljust in roko.

Posebni vlak mimo Ljubljane. Danes ob 10. uri 30 m. zvečer pojde mimo Ljubljane posebni vlak akcionarjev severne železnice na Dunaj. Akcionarji so si ogledali Opatijo. Ob 2. uri 5 min. popoldne se je peljal mimo Ljubljane vlak z izseljenci.

Odbor za prireditev razstave vajenških del se je pomnožil, da so sedaj skoraj vse stroke v odboru zastopane. Zanimanje je splošno, tudi zunanji obrtniki dežele kranjske so se pričeli oglašati. Kakor že sedaj kaže, bode razstava impozantna. Oglašilo se je že mojstrov s 110 vajenc. Te številke so porok, da bo razstava obsežnejša, nego se je prvotno mislilo. Gotovo se pa to številko še zdatno pomnoži, kajti oglasila dehaajo dim dalje pogostejše. Prav, da se mojstri zanimajo za stvar in s tem dajo izp. doudo mlajšemu naraščanju. Kolikokrat se sliši od mojstrov, da se težko dobi zmožnega pomočnika, a da je tudi malo učencev, kateri bi se res z vno poprijeli svojega rokodelstva. S to razstavo se je pa, kolikor znan, vendar vzbudilo med vajenci neko posebno zanimanje. K temu pa veliko pripomore materijalna stran — darila. Zato bi pa bilo velicega pomena, da odbor pripravi kolikor mogoče veliko daril. Ker pa pripravljavni odbor nima toliko denarnih sredstev na razpolago, bi bilo umestno, ako razne občine, zadruga po možnosti dovolijo denarna sredstva in izroče pripravljavnemu odboru, da bo temu mogoče, med najzmožnejše vajence razdeliti darila. S to razstavo spojena razstava motorjev, ki se rabijo pri malem obrtu utegne biti tudi jako zanimiva. Oglašila raznih tvrdk so čimdalje pogostejša, tako da bo prostor, ki ga ima odbor na razpolago, jako natlačen, morda premajhen. Pojasnila dajejo o razstavi gospod ravatelj Subic in pa načelniki zadrug. Ktor se misli javiti, naj to nemudoma stori.

Zadruga krojačev, krznarjev itd. vabi svoje cenjene člane na zelo važen razgovor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 23. t. m., dopoldne ob pol 11. uri,

prig. J. Ložarja v »Rokodelskem domu«, Komenskega ulice. Razgovarjalo se bode o knjigovodstvenem kursu, ki se v kratkem prične, in o razstavi vajenških del, ki se vrši letos v Ljubljani. Rudi važnosti teh točk bi bilo že leti obilne udeležbe. — Fr. Jelošnik, načelnik.

»Mestna hranilnica« bo dobila novega ravnanja, ker dosednji ravatelj g. Vaso Petričič ni bil več izvoljen v upravni odbor »Mestne hranilnice«. V toliko popravljamo včerajšnje poročilo iz obč. sveta. Izvoljeni so bili gg.: Vincenc Borštnar, dr. Gregorij Krek, dr. Josip Kušar, Josip Lenč, dr. Danilo Mararon, Martin Malenšek, Franc Mally, Franc Pavlin, Ivan Plantan, Julij Polec, dr. Lovro Požar, Josip Prosenec, Viktor Rohrmann, Anton Svetek, dr. Karol Triller, pl. Ubald Trnkoczy, Franc Trtnik, Feliks Urban, Ivan Velkavrh in dr. Josip Stare. — Z ozirom na to, so nekateri izvoljeni odborniki istopili iz upravnega sveta »Mestne hranilnice«.

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v petek ponovi se Offbachova fantastično-komična opera »Hoffmanove pripovedi«, ki je imela pri prvi predstavi v torek vestranski uspeh. — V nedeljo, dne 23. oktobra, sta dve predstavi in sicer se vprizori popoldne kot ljudska predstava ob znanih cenah še enkrat velezabavna burka s petjem: »Rezervistova svatba«, zvečer poje s. pa četrti in poslednjič v sezoni M. yerbeerova velika opera: »Hugenoti«. — Drugi teden pride prvič na slovenski oder drami velikega ruskega pisatelja Gorkega: »Na dnu«.

Rokodelski vajenci. Da se oddelek za rokodelce na Rokovniku dim prej uredi, omeni naj se v prošnjah kaka obrt se želi in sraven šolskega odpustnega izpričevala priloži naj se še posebej zapečateni izpričevalo obnašanja dotičnega g. župnika.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Prihodnje redno mesečno zborovanje vrši se v soboto, dne 22. t. m. ob 1/6. uri zvečer v deželni bolnici. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva, 2. »K vprašanju o prognozi in anesteziji pri radikalnih operacijah dimelčnih kil«. Primarij dr. E. Sajmer. 3. Demonstracije. 4. Slučajnosti.

Čudimo se, da naša pravstvena policija trpi nesramne predstave, ki se dajejo nekod. Njena dolžnost bi bila čuvati pravno. Iz tega slučaja pa moremo sklepati le dveje: Ali nenravnost ni več nenravna, da jo policija trpi javno kazati, ali se pa policija ne zaveda več svoje dolžnosti.

Silna nesnaga je v javnih mestnih straniščih, posebno na Bregu in na Trnovskem pristanu. Zvečer ni v straniščih tudi nobene luči. Naj vendar merodajni krogi odpomorejo tozadevnim zdravstvenim in drugim nedostatom.

Tatvina. Pri polaganju kamenja na Dunajski cesti je bila včeraj ukradena kamnoseku Feliks u Tomanu velika posoda za vodo.

Izgubljeno. Jernej Pečnik je izgubil črno denarnico s 15 K. Služkinja Grebenc pa je izgubila podolgasto denarnico s tremi predati, v nji je bil en bankovec za 20 K, dva po 5 K, šest kron in nekaj drobiža.

Književnost in umetnost.

* **Nemški cesar o novi in stari umetnosti.** V Berlinu so 18. t. mes. odkrili spomenik cesarju Frideriku in otvorili »Česarja Friderika muzej«. Spomenik stoji pred muzejem.

Pri tej priliki je nemški cesar zopet govoril in sicer to pot o — umetnosti. Omenal je nasprotujoči se struji v umetnosti in dejal, da en del umetnosti hodi po napačnih potih, ki vodijo daleč proč od ideala lepo g. Zelel je, da se struji zopet zblizata in sicer potom proučavajta starih mojstrov, ki dajo globokejši vpogled v probleme umetnosti. Govoril je za razvoj umetnosti na narodni podlagi ter izjavil, da se bolj kot kdaj prej sedaj za to, da se vzdrže dragoceni ideali.

Cerkveni letopis.

Francoski mladeniči pri papežu.

V nedeljo je papež sprejel v avdienci francoske mladeniče, med njimi mnogo dijakov in delavcev. Bl. sta nazvočala dva francoska škofa. Sveti oče je v svojem nagovoru poudarjal, da se naj mladeniči ravnaajo po geslu: Pobožnost, isprava, delo. Njih pobožnost se naj ne straši svetnih cilrov; pri pouku se naj trudijo zlasti, da bodo znali znanstveno braniti svoje versko prepričanje in ovredniti ugovore nasprotnikov; temu pa naj sledi delo, ki bodi apostolat za ljudstvo v edinstvi s škofi.

Rame stvari.

Najnovejše od ravnih strani.

Dijaki bojkotirajo profesorja. Dijastvo češke tehnike bojkotira profesorja A. Vavra. V njegov oddelek se ni upisal noben slušatelj. — V konkuz je prišla avstrijska tekstilna tovarna M. Geiringer. Pasiva znašajo dva milijona kron.

Italijanska soproga rešila svojo čast s revolverjem. Dvaindvajset let stara žena, gospa Rosa Dapietro, b. št. 316 lat. 34. ulica v New Yorku, je dvakrat streljala na 35letnega Mihaela Rago, kateri je blakoraj na mestu usmrten. Ustrelila ga je, ker se drugače ni zamogla izogniti njegovej vajljivosti. Gospa Dapietro se ni branila, ko so jo aretirali. Odvedli so jo v policijsko postajo na istočnej 35. ulici, zajedno s njenim dva leta starim otrokom, katerega je držala v naročju, ko je streljala na vajljivca. Na postaji je bila povsem mirna, kajti ona je prepričana, da je bila opravičena streljati, da se tako obrani napadalcu. Policijskemu naredniku je povedala, da jo je Rago skušal otužiti in skriti nezvesto njenemu motu. Z radi tega ga je ustrelila. Pri tem je končala: »Vstrelila sam ga v silobranu in braniti se, ni zločin.«

Kratko zakonsko veselje. V Parizu se je prigodil sledeči slučaj: Petdeset let stari rentier se je zagledal v 18letno krasno šiviljo, ki jo je srečal na ulici. Ponudil ji je tudi svojo staro roko. Dekle se je nekoliko časa branilo, a se je udalo, ko so jo tudi stariši prigrigovarjali, in stari rentier je bil srečen. Dal je napraviti krasno vešerjo in po večerji je odpeljal svojo »drago« ženko domov. Ko se pa drugo jutro zbudi, se ne začudi malo, ko vidi, da je sam. Vata ne išče žene, a ni je in je ni. Se precej bolj se je pa začudil, da mu je z ženko izginilo tudi 30.000 frankov. Ostal mu je le nevestin pajčolan in venec iz oranžinega cvetja. Ves obupan nvd izgubo žene in že bolj pa nad izgubo 30.000 frankov je šel na policijo naznaniti tatvino. Tu so ga podučili, da se po zakonu v tem slučaju ni zgodila tatvina, ker je to izvršila žena. Dali so mu edino pametni nasvet, da se da ločiti od svoje žene.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 20. oktobra. (Kor. ur.) Z dne 18. t. m. se poroča od Okuove glavne armade: Japonski oddelek močan pet baterij, tri bataljone, ki je pri zasledovanju sovražnika zašel preveč vzhodno od železnice, je bil napaden od dvanajstih ruskih bataljonov. Rusi so si osvojili 8 topov.

London, 20. oktobra. (Kor. ur.) »Standard« poroča od Kurokijeve armade z dne 17. t. m.: Rusi se bojujejo na umikanju. Mogoče je, da bodo poizkušali še en nov naskok, ker jim je Kuropatkin zapovedal, da v nikakem slučaju ne smejo nazaj proti Mukdenu.

Berlin, 20. oktobra. (Kor. urad.) Dne 18. t. m. so pri prehodu preko reke Tajce japonske strojne puške uničile en ruski bataljon.

Marijino Celje, 20. oktobra. Sinoči ob 7. uri umrl je pri Marijinem Celji gosp. učitelj Josip Križnič po kratki, a mučni bolezni. Rodi mu zemljica lahka!

Budimpešta, 20. okt. Dnevni dogodek je danes državnemu zboru predloženi načrt novega ljudskošolskega zakona, ki urejuje oblatorični pouk mažarsčine na ogrskih šolah. § 14 določa, da se morajo na vseh državnih šolah vsi predmeti, tudi veronauk poučevati v mažarsčini. Le na izrečno sahtevo veroučiteljev se more poučevati veronauk tudi v kakem drugem jeziku, ako se poleg tega poučuje tudi v mažarsčini. Na vseh zasebnih šolah se morajo vsi oblatorični predmeti poučevati tudi v mažarsčini, ako ima le dvajset učencev mažarski materin jezik.

Dunaj, 20. oktobra. Katoliški nemški centrum je imel danes tu pod predsedstvom Kathreinovim svojo sejo, da določi svoje stališče proti združenim nemškim strankam, posebno napram krščanskim socialcem, ker se je nedavno govorilo, da se bodo krščanski socialci in člani nemškega centra združili v skupen klub.

Zagreb, 20. okt. Na neresnično vest, katero so priobčili časniki, da se je potopil parnik »Ultonia« se je tu žena nekega izseljenca nezavestno zgrudila. Žena se še sedaj ni zavedla in bo skoro gotovo umrla.

Meteorološki poročila.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,9 mm

	Obs. opaz.	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebe	Padavine v mm.
19. v. zveč.	744,0	11,9	sl. szah.	jasno.		
20. 7. jut.	745,3	10,2	sr. vzjvz.	obl.		0,0
2. popol.	743,0	14,2	sl. svzh.	pol. obl.		
Srednja večerajšnja temperatura 12,7°, norm. 9,9°						

Dunajska borza

dné 19. oktobra.

Skupna konv. renta, maj—november	99,85
Skupna konv. renta, jan.—julij	99,75
Skupni državni dolg v notan	100,20
Skupni državni dolg v srebru	100,20
Avstrijska zlata renta 4%	119,60
Avstrijska krona renta 4%	99,00
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91,30
Ogrska zlata renta 4%	119,05
Ogrska krona renta 4%	97,95
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89,20
Avstro-ogrsko bančne delnice	16,35
Kreditne delnice	608,25
London vista	259 32 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117,62 1/2
20 mark	23,60
20 frankov	19,07

Tržna poročila.

19. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10,24 do 10,26; za april 10,65 do 10,66. Rž za oktober 7,66 do 7,67; za april 8,06 do 8,07. Oves za okt. K 6,92 do 6,93; za april 7,35 do 7,36. Koruza za oktober 7,35 do —, za maj 7,49 do 7,50.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mirno, prodaja 100,0 met. stotov, nespremenjeno. Druga žita nespremenjena. Vreme: veter.

Zahvala.

Slavna hranilnica in posojilnica v Šmariji je blagovolila darovati ubogi šolski mladini za šolske potrebe svoto v znesku 25 kron. Za preblagi dar se podpisane imenovani hranilnici v imenu obdarovanih otrok prav iskreno zahvaljuje.

Šmarje, 8. oktobra 1904.

Sim. Punčah,
sol. voditelj.

Pri kroničnih kataris v grlu in bronhijih se je sijajno izkazal

Rogaški „Styria-vrelec“

1701 a 3-2 za grgranje.

Soliden mladenič,

ki je dobro izvršil štiri gimnazijske razrede, želi primerne službe. Ponudbe župnemu uradu pri Sv. Gregoriju, p. Ortnek.

1763 3-2

Gig. organistom in pevovodjem!

Naročite si za spomin vernih mrtvih najlažjo

Latinsko črno mašo.

(Dobiva se pri M. Vurnik-u v št. Vidu, (Dol.), v Kat. bukvarni in pri Schwentnerju v Ljubljani, za 1 krono 10 vin.)

1700 3-3

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-6

Rudolfu Weber,

uraruju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Krubarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

„Kraški Teran“

vsestransko garantiran vsled ugodne letine, neprekosljive kvalitete ima **na prodaj** od 56 litrov dalje

Anton Černe,

posestnik v Tomaji, p. Sežana.

Op.: Cene so mu sedaj še ugodno nizke. 1769 10-1

Žandarmerijska postaja v Sežani na Primorskem išče

sposobno

kuharico

v starosti od 40. let naprej. Nastopi se lahko takoj. 170 1-1

V Sodnijski ul. št. 6 se odda takoj ali s 1. febr.

lep lokal

(s stanovanjem)

za prodajalno ali

pisarno.

Poziv se pri Fr. Čudnu, Prešern. ul. 1738 3-3

Kletarica

na račun

se sprejme za novo krasno urejeno ljubljansko restavracijo, katera se v kratkem odpre.

Gospodične, katere so v stroki spretno in zanesljivo, večje slovenskega in nemškega jezika, naj se osebno ali pismeno s priloženo fotografijo oglasijo pri Alojziju Rasbergerju, restavratlju v Ljubljani, sv. Petra nasip 37, poleg jubilejnega mostu. 1761 3-3

Lepo, solnčnato

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe in z uporabo vrta

se odda

za 1. november, oziroma pozneje v II. nadstropju, Kuhnova cesta 23.

76 3-1

Točna postrežba!

Cene najnižje!

Strogo solidna

manufakturna trgovina

Češnik & Milavec

Ljubljana, Lingarjeve ulice

priporočata slavnemu občinstvu pri nakupovanju jesenskih in zimskih potrebščin nju bogato zalogo raznovrstnega oblačilnega blaga.

1601 6-3

LJUBLJANA, LINGARJEVE ULICE

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom, par gld. 2-80.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3-—	Močni moški čizmi (štiflet) par gld. 2-80.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo, par gld. 2-50.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-80.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3-—
Elegantni barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 4-—	Priročni moški čevlji iz jadvovine, par gld. 1-—	Barvani ženski in moški usnjati sandali par gl. 2,50 do 3-
Priročni ženski čevlji za na ulico, par gld. 1 30.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2-—

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.

Alfr. Fränkel kom. družba

502 23-17

preje:

Mödlinska tovarna za čevlje

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.

Zastopnica: Josipina pl. Herisch eva.

Patent Škrilj-Eternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

Najboljša streha sedanjosti.

Varna pred ognjem in viharji, kljubuje vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno.

Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Nyerges-Ujfalu

Gor. Avstrijsko. IX/1, Berggasse 11. Andrassystrasse 33.

Ogrsko.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa DOVJE v Trstu, via Geppa 2.

Najdalekosežneje poročstvo.

Spričevala prve vrste.

Zahtevajte vzorce in prospekte.